

УДК 342,922

Баєва Л.В.¹, Плетінь А.С.²

¹канд. юрид. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. Ю-319 НУ «Запорізька політехніка»

НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Актуальність проблеми громадського контролю за адміністративною діяльністю правоохоронних органів у вітчизняній адміністративно-правовій науці не досліджувались, хоча в цьому є гостра потреба як з теоретичних позицій, так і з позицій формування ефективних заходів удосконалення правового регулювання відносин, пов'язаних із реалізацією юридичних гарантій законності у правоохоронній діяльності.

Теоретико-правовий аналіз правової природи, значення, встановлення особливостей та формування засад громадського контролю за адміністративною діяльністю правоохоронних органів має спиратись на наукові напрацювання вчених, які досліджували, а деякі і продовжують досліджувати окремі аспекти, складові зазначеного соціально-правового явища.

Теоретична і практична значимість проблеми громадського контролю за адміністративною діяльністю правоохоронних органів обумовила вивчення наукових здобутків. Насамперед були опрацьовані роботи вчених-дослідників проблем розвитку теорії держави і права, зокрема О.

Аграновської, С. Алексєєва, В. Бабкіна, М. Вітрук, В. Головченко, В. Зеніної, Е. Зорченко, В. Копейчикова, М. Костицького, А. Крижанівського, М. Матузова, Є. Назаренка, М. Орзіха.

Оскільки проблема громадського контролю безпосередньо стосується забезпечення прав і свобод громадян у процесі реалізації адміністративної діяльності правоохоронних органів, було проаналізовано роботи О. О. Бандурки, І. Л. Бородіна, Б. А. Бор'яна, Ф. І. Бочковського, А. І. Єлістратова, С. Н. Гусарова, Ю. В. Дубка, М. Д. Загряцького, Л. О. Зайденмана, ці вчені у вивчали окремі аспекти дотримання прав і свобод громадян у процесі здійснення правоохоронної діяльності.

Згаданими вище й іншими вченими зроблені висновки у дослідженні проблем громадського контролю, правове регулювання правоохоронної діяльності, захисту прав і свобод людини та громадянина.

Проте деякі важливі теоретичні і практичні аспекти щодо сутності, адміністративно-правового та наукового забезпечення громадського контролю досліджувались фрагментарно, а тому потребують комплексного дослідження і вироблення концептуального підходу до адміністративно-правових засад громадського контролю за правоохоронною діяльністю в Україні.

Відносини між правоохоронними органами та інститутами громадянського суспільства в Україні щодо здійснення громадського контролю перебувають у стані, який можна назвати перехідним, невизначеним. Ця невизначеність виявляється в недостатній урегульованості таких відносин чинним законодавством, але головне – у низькому рівні усвідомлення як пересічними громадянами, так і працівниками правоохоронних органів необхідності здійснення громадського контролю, його дієвості з огляду на позитивний вплив результатів контрольної діяльності на розвиток демократії в Україні.

Для подолання поставлених проблем у оптимізації громадського контролю за правоохоронною діяльністю в Україні треба запровадити низку заходів: розширити оприлюднювану інформацію в мережі Інтернет; відкрити доступ до внутрішньої статистики правоохоронних органів, яка може становити емпіричну основу для дослідження функціонування правоохоронної системи загалом; розробити механізм юридично значимої участі громадян, зокрема членів громадських рад при правоохоронних органах, із приводу прийняття рішень; розробити більш деталізоване положення, яке визначатиме основи обробки персональних даних у правоохоронних органах, а також затвердити методичні рекомендації щодо оприлюднення таких даних у повній мірі чи частково як таких, які становлять суспільний інтерес; запровадити систему критеріїв оцінки діяльності правоохоронних органів, яка матиме положення оцінки ефективності

сприяння громадському контролю, а також основи для оцінювання діяльності працівників правоохоронних органів; запровадити інтерактивну карту звернень громадян до правоохоронних органів; Сукупність цих заходів слугуватиме організаційно-правовою основою механізму організації функціонування громадського контролю за правоохоронною діяльністю в Україні.